

Hvar eru sérfræðingarnir?

Innhýsing opinberra aðila á verkfræðipjónustu

Félag ráðgjafarverkfræðinga

Samanstendur af yfir 20 fyrirtækjum

VSÓ RÁÐGJÖF

VERKFRÆÐISTOFAN
AFL&ORKA

VSB
VERKFRÆÐISTOFA

HANNARR
Verkfræðistofa

- Ágúst Þór Jónsson
- Fluor Ísland ehf.

Hvar eru sérfræðingarnir?

Tilfærsla sérfræðinga frá einkamarkaði til opinberra aðila er staðreynd

- Enn er mikill hluti verkfræðistarfa unninn á almennum markaði en hlutfallið hefur verið að breytast – þessi þróun er ekki í gangi í nágrannalöndunum
- Er aukin innhýsing ný stefna hins opinbera?
- Hvaða drifkraftar eru hér að verki?
- Fylgir því raunveruleg hagræðing að innhýsa verkfræðistörfum?

Verkfræðistofur

Hvernig virka þessar rekstrareiningar?

- Ársreikningar verkfræðistofanna benda til að kostnaður sé fyrst og fremst í sérfræðipekkingu og mannauði:
 - Starfsmannakostnaður – 80%
 - Rekstrarkostnaður – 15%
- Hagnaður 20 stærstu verkfræðistofanna á árunum 2015-2020 nam um 4-5% af veltu
- Allar íslenskar verkfræðistofur eru í dreifðri eign starfsmanna
- Nauðsynlegt fjármagn inn í þennan rekstur er af stærðargráðunni 4 milljónir á hvern starfsmann
- Eðlilega ávöxtun þarf á þetta fjármagn að teknu tilliti til fjármagnskostnaðar og áhættu

Verkfræðistofur

Sundurliðun kostnaðar

Starfsmannakostnaður

- Vinnulaun
- Tryggingagjald
- Lífeyrissjóður
- Sjúkrasjóður
- Slysatryggingar
- Starfslok
- Endurmenntun
- Starfsmannafélag
- Mötuneyti
- Íþróttastyrkir

Rekstrarkostnaður

- Húsnæði
- Rafmagn & hiti
- Viðhald
- Ræsting
- Skrifstofa
- Fjarskipti
- Markaðsmál
- Fjárhagskerfi
- Lögfræðiráðgjöf
- Félagsgjöld
- Tölvur & hugb.
- Gæðakerfi
- Bílar & önnur tæki
- Tryggingar

Verkfræðideildir opinberra aðila

Hverju munar á almenna markaðnum og hinu opinbera?

Starfsmannakostnaður

- ✗ Vinnulaun
- ✗ Tryggingagjald
- ✗ Lífeyrissjóður
 - Sjúkrasjóður
 - Slysatryggingar
- ✗ Starfslok
 - Endurmenntun
 - Starfsmannafélag
 - Mötuneyti
 - Íþróttastyrkir

Rekstrarkostnaður

- ✗ Húsnæði
 - Rafmagn & hiti
- ✗ Viðhald
 - Ræsting
 - Skrifstofa
 - Fjarskipti
- ✓ Markaðsmál
- Fjárhagskerfi
- ✓ Lögfræðiráðgjöf
- ✓ Félagsgjöld
 - Tölvur & hugb.
 - Gæðakerfi
 - Bílar & önnur tæki
- ✓ Tryggingar

Kostnaðarmunur

Hver er þá munurinn á kostnaði á bakvið verkfræðistörfin?

- Þar sem vinnulaun, lífeyrissjóður og tryggingagjald vega langþyngst í kostnaðinum og eru nú orðin þónokkuð hærri hjá hinu opinbera er niðurstaðan skýr:
 - **Verkfræðistörf eru í dag mun dýrari innan opinberra aðila en hjá verkfræðistofunum**
- Sú hugmynd að aðkeypt verkfræðipjónusta sé mun dýrari er byggð á misskilningi
- Í orðræðu bæði kjörinna fulltrúa sem og stjórnenda hjá opinberum aðilum síðustu misseri má skýrt greina þá hugsunarvillu að bera saman mánaðarlaun og gjaldskrá verkfræðistofanna
- Hér að framan var fjallað um alla þá fjölmörgu þætti sem horft er framhjá í slíkum samanburði
- Heilbrigð samkeppni í greininni leiðir auk þess til hagstæðara verða fyrir verkkaupa á útboðsmarkaði.

Hvar eiga sérfræðingarnir að vera?

Hvað er best fyrir samfélagið okkar?

- Við erum örþjóð sem gerir það að verkum að við þurfum enn frekar en aðrar þjóðir að passa hvar við staðsetjum okkar sérfræðinga
- Þegar hæfasti sérfræðingur þjóðarinnar í tilteknum málaflokki er ráðinn inn til eins aðila lokast á möguleika annarra að njóta reynslu hans
- Á almenna markaðnum eru sérfræðingarnir okkar aðgengilegir öllum
- Þegar sveiflur verða í verkefnastöðu er afar mikilvægt að sérfræðingarnir séu ekki staðsettir þar sem erfitt er að fækka fólki
- Verkfræðistofurnar svara sveiflum með því að leita tækifæra annarsstaðar
- Útflutningur verkfræðistarfa skapar mikilvægar gjaldeyrstekjur og dreifir þekkingu

Drifkraftar

Hvaða drifkraftar eru að stuðla að innhýsingu?

- Ranghugmyndin um að aðkeypt þjónusta sé dýrari
- Auknar fjárheimildir til að yfirbjóða almenna markaðinn í launum er hvati til að fjölga fólki
- Núverandi fyrirkomulag innkaupa útheimtir mikla handavinnu bæði hjá öllum bjóðendum sem og kaupanda og tefur einnig verkefni – freistandi að sleppa þessu og vinna vinnuna sjálf
-

Lausnir

Hvað er til ráða?

- Hið opinbera ætti að marka sér stefnu um að úthýsa sem allra mest – það er þjóðhagslega hagstætt
- Bæta þarf fyrirkomulag innkaupa á þjónustu – lausnirnar eru að finna hjá nágrannaþjóðum okkar
 - Í núverandi kerfi eru gæðin oft skilin útundan – býður hættunni heim að velja ódýrustu ráðin
 - Of mikil handavinna er lögð á bjóðendur í hvert skipti
 - Til eru mun betur úrfærð kerfi
- Auka þarf kostnaðarvitund hjá opinberum aðilum
- Kanna þarf raunkostnað og mæla framleiðni
 - Samkvæmt færðunum ætti framleiðni að vera meiri í samkeppnisumhverfi
 - Aukin fjarlægð frá „eigandanum“ getur einnig dregið úr framleiðni
 - Áhugavert væri að fá þetta metið